

дизайнери адаптували західні технології до наших умов і тепер ми маємо технологію швидкого відновлення родючості ґрунту, фактично — створення чорнозему заново, — насамперед це «теплі грядки Розума», технологія створення яких дуже детально висвітлена і прокоментована автором в друкованих працях і в мережі Інтернет. Вони дають можливість на мінімальних площах отримувати врожаї, що у разі перевищують і за кількістю, і особливо — за якістю — урожаї на добре доглянутих звичайних грядках. Дизайн таких грядок може бути різноманітним і прикрасити міське середовище, особливо у контейнерному варіанті: це оригінально, естетично і звільняє від необхідності нахилитись до землі для догляду за грядками, що робить таке заняття легким і доступним для осіб з інвалідністю і людей похилого віку.

Для поливу може бути застосовано технології, за допомогою яких вирощують дерева у пустелях: наприклад, модифікацію «водного ящика Проазис» (*Groasis waterbox*), (це «розумний інкубатор», який захоплює вологу із повітря за рахунок інтенсифікації конденсації (без використання енергії) і збирає дощову воду), або глиняні горшки на 3–5 л із вузькою горловиною для зрошування грядок, які наповнюються водою, закопують в ґрунт, горловину закривають кришкою і протягом багатьох днів вологість ґрунту залишається достатньою.

ВАЖЛИВІСТЬ ПСИХОМОТОРНИХ ДІЙ В РЕАБІЛІТАЦІЇ СТУДЕНТІВ З ДИСКООРДИНАЦІЄЮ РУХІВ

Моргун З.П.

*ст. викладач кафедри фізичного виховання
«Києво-Могиланська академія», sport@ukma.edu.ua*

Ляхманюк Т.В.

*ст. викладач кафедри фізичного виховання
«Києво-Могиланська академія», sport@ukma.edu.ua*

Анотація. У роботі показані основні напрямки ефективності і важливості психомоторних дій в реабілітації студентів з дискоординацією рухів в умовах вищого навчального закладу. Показано необхідність високого рівня мотивації бути здоровою людиною.

Annotation. The paper shows the main directions of effectiveness and importance of psychomotor actions in the rehabilitation of students with discoordination of movements in higher education institutions. The need for a high level of motivation to be a healthy person is shown.

Дискоординація рухів визначається станом опорно-рухового апарату, де хребет є зоною особливої уваги. За даними різних авторів кількість студентів, які мають вади устані здоров'я, з кожним роком збільшується. На одному з перших місць серед всіх видів фізичних вад є вади опорно-рухового апарату, його дискоординація. Особливо треба звернути увагу на незадовільний стан хребта.

Стан хребта відіграє ключову роль в опорно — руховій системі людини і здоров'я в цілому. Хребет — це основа скелета. До хребта прикріплюються пласти великих і малих м'язів, зв'язки спини і живота, які призначені для утримання тіла у вертикальному положенні [2].

У процесі навчання більшість студентів змушена вести сидячий спосіб життя. Під час навчання пасивне навантаження на опорно-руховий апарат під час лекцій, семінарів та підготовки до них збільшується, а рухова активність зменшується, що призводить до погіршення стану хребта. Гіподинамія, зменшення обсягів фізичного навантаження, незручні меблі, відсутність навички правильної постанови-все це погіршує стан опорно-рухового апарату молодих людей, що у свою чергу, веде до дискримінації рухів при виконанні тих або інших рухових дій.

Питання комплексної реабілітації опорно-рухового апарату має вирішуватися для молоді 17–19 років, тому що їх організм продовжує формуватися та рости, а опорно-руховий апарат може ще деформуватися.

Хребет — це складна конструкція. Він повинен бути рухомим, наскільки це можливо, стійким, наскільки це необхідно, і достатньо міцним, щоб витримувати статичні і динамічні навантаження в найрізноманітніших напрямках. М'язи, що підтримують хребет забезпечують дві його протилежні функції: рухливість і стабільність [3].

Складна структура дефекту, характер первинних і вторинних порушень у студентів з дискоординацією рухів вимагає формування системи фізичної і соціальної реабілітації.

Важливу роль тут грають психомоторні дії. Психомоторика — це, насамперед, єдність рухів з образом, думкою, почуттям — еталоном, мірками, відповідно до яких регулюються рухи.

Фізична реабілітація студентів, хворих на порушення постави і скаліози, в навчально-оздоровчій системі ВНЗ повинна включати комплекс корекційних рухових дій та спеціалізований розвиток психомоторних якостей.

Фізична реабілітація проводиться в комплексі з медичною, психологічною і соціальною реабілітацією і включає раціональний

режим дня та рухової активності, правильно збалансоване харчування, тощо.

В системі реабілітації обов'язковими є спеціальні та загально-розвиваючі вправи, дихальні вправи, вправи на виховання правильної пози та формування правильної постави, профілактика та корекція деформацій, зміцнення м'язів спини та черевного преса.

Спеціальними є вправи, спрямовані на корекцію патологічної деформації хребта, коригуючі вправи, що дозволяють підправити дискоординаційний синдром [3]. Вправи сприяють формуванню раціонального «м'язового корсета», що утримує хребта в положенні максимальної корекції.

Висновки. Вміти управляти психомоторними процесами — означає виконувати доцільну, розумну дію, порівнювати мотив з рівнем функціональних можливостей людини на основі уявлення про оптимальну рухову дію [1].

Для вирішення цих завдань молодій людині необхідний високий рівень мотивації. Насамперед, свідомо ставитися до свого здоров'я.

Література

1. Кліменко В.В. Механізми психомоторики людини. — К., 1997. — 192 с.
2. Лазуренко С.І. Розвиток психомоторних якостей студентів технічних ВНЗ / С.І. Лазуренко; Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України. — К.: ДП «Інформ.-аналіт.Агенство», 2010. — 195 с.
3. Лазуренко С.І. Психофізіологія установок в регуляції моторики людини: [монографія]. — К.: Університет «Україна», 2011. — 406 с.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З ОСТЕОХОНДРОЗОМ ХРЕБТА

Мудренко Т.О.

*магістрант спеціальності «Фізична терапія»,
кафедра здоров'я людини та фізичного виховання,
Інститут соціальних технологій, Університет «Україна»,
Адирхаєва Л.В.*

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри здоров'я людини та фізичного виховання
Університету «Україна»
tudrenko2013@ukr.net*

Анотація. Стаття присвячена дослідженню захворювання остеохондроз. З'ясовано причини, клінічні прояви та особливості ліку-